

A villamos szakaszjegyek és a város.

(Saját tudósítónktól.) Kedden délután tartott közgyűlés legáltalánosabb érdekű tárgya a villamostársaság ismeretes ügye volt. Balogh Károly pénzügyi tanácsos referált róla és beterjesztette a tanácsnak azt a javaslatát, amely azt kívánta:

„mondja ki a közgyűlés, hogy a terület-használati szerződés 7. szakaszában szabályozott díjszabás mértéke a szakaszjegyekre vonatkozólag 1914. január hó 31-ig 12 fillérben fenntartassék és a fölvetett kérdésben az érdemleges javaslat az 1914. évi január havi közgyűlés elé beterjesztessék.

Ha szerződés módosítására nézve meg egyezés nem jönne létre s a szerződés alapján a szakaszjegy 10 fillérre leszállítandó lesz, ez esetben köteles engedélyes részvénytársaság az 1914. év január havában beszédett 12 filléres szakaszjegyek után darabonként 2 fillért Szeged város közönségének visszaszámolni s az így megállapított összeget a város pénztárába 1914. évi február hó 15-ig befizetni.

Minden vita kizárása céljából mondja ki a közgyűlés, hogy azáltal, hogy 1914. évi január havára felfüggeszti a város közönsége a szakaszjegy 12 filléres árának a szerződéses 10 fillérre leendő leszállítását, ebből engedélyes részvénytársaság a maga javára semmi jogot sem formálhat s ha a megindított tárgyalások lefolytatásához szükséges ezen kivételes kedvezményt, illetőleg a 12 filléres szakaszjegytarítának 1914. évi január havában leendő szedését igénybe veszi, úgy ezzel elismerte engedélyes részvénytársaság azt is, hogy ezen kikötések reá nézve kötelező erővel bírnak.

A tanács javaslatához Sziogyártó Albert szolt hozzá elsőnek. Örömmel látja, hogy a

villamostársaság üzeme fokozatosan fejlődik és ma holnap nagyobb szabású lesz, mint bármelyik más vidéki városban. De, ha a szerződés mostani megváltoztatásából a társaság bizonyos előnyökre számíthat, akkor rajta kell lenni a városnak is, hogy ebből a változásból előnye származzék. Mivel pedig az így mai állásában nem tudni, hogy a társaság miféle rekompenciákat adna a városnak, leghelyesebb szerinte a szerződés változatlan betartása. Meglátja legalább a város közönsége, hogy a tizfilléres szakaszjegyek mennyiben elégítik ki a szociális szempontokat. Meg van győződve róla, hogy ebből a szempontból föltétlenül helyes a tizfilléres szakaszjegy.

Bokor Adolf azt hangoztatta, hogy mérlegelni kell mind a két szerződő fél érdekeit. A tanács javaslatából a városnak csak haszna lehet, ami pedig a szociális szempontokat illeti, büszkén vallja, benne is van annyi szociális érzék, mint Sziogyártó Albertben, de nem azzal segítenek a munkás társadalmon, hogy a tizenkétfilléres szakaszjegyeket tizfillérrel szállítják le, hanem azzal, ha egyrészt azt a jövedelmet, amit a társaság a városnak juttat, szociális intézmények létesítésére fordítják, másrészt pedig a társaság éppen a munkásokra való tekintettel hajlandó a messzebb távolságra megállapított menetdíjakat egységesen leszállítani. Ha a szakaszjegyek árát január elsejétől kezdve tizfillérre szállítják le, akkor kettészakították azt a fonalat, amely a társasággal indítandó tárgyalások alapját teszi, már pedig ezekből a tárgyalásokból a városnak is, ép úgy haszna lehet. A tanács javaslatát ajánlja elfogadásra.

Schütz István, majd Sőreghy Mátyás dr. felszólalása után Dobay Gyula dr. kijelenti, hogy nem zárkozik el attól, hogy a villamostársasággal olyan tárgyalásokba boesátkozzanak, amelyekből a városnak és a társaságnak is egyaránt haszna volna, a tanács javaslatát azonban az előterjesztett formulában nem fogadhatja el, mert annak jogilag alapja nincs. Ha ugyanis a közgyűlés hatá-

rozatát majd megfölebbezné valaki, a szerződés paragrafusát úgy is be kellene tartani, vagyis a tizenkétfilléres szakaszjegyeket úgy is le kellene szállítani, a tanács pedig, ha a föllebbezésre való tekintet nélkül hozzájárulna a tizenkétfilléres szakaszjegyek fenntartásához, fegyelmi uton felelősségre is vonható a következményekért. Mert azt a szerződést, amely a társaság és a város között fennáll, a kormányhatóság már jóváhagyta, de a közgyűlés esetleges határozatát még nem. Minthogy ekként a tanács javaslata jogi alappal nem bír, indítványozza: mindja ki a közgyűlés, hogy a szerződés értelmében a szakaszjegyek árát tizfillérre leszállítani kívánja, mondja ki továbbá, hogy a saját kezéből egy nagybizottságot küld ki, amely még a januári közgyűlés előtt a villamostársasággal a tárgyalásokat lefolytatja abban az irányban, hogy a szerződés módosítása esetén a társaság miféle rekompenciákat nyújtana a városnak. Ezeknek a tárgyalásoknak az eredményétől teszi majd függővé a közgyűlés, hogy a tizfilléres szakaszjegyek továbbra is érvényben maradjanak-e, vagy újra fölemeljék a szakaszjegyek árát tizenkét fillérre.

Elnök ezután a vitát bezárja. Balogh Károly tanácsos, előadó reflektált most a fölszólalásokra. Kötelességének tartja kijelenteni, hogy erkölcsibb alapon ebben a kérdésben senki sem állhat, mint a város tanácsa. Főlöskéges mondanía, hogy távol áll tőle minden más érdek, mint a város jól befogott érdeke. Van azonban a szerződésnek egy olyan pontja, amely kvázi sérelmes a városra. A tanács arra törekedett, hogy a legelső alkalommal a szerződésnek ezt a sérelmes pontját kiküszöbölje, illetőleg a város előnyére változtassa meg. Kifejti ezután, hogy a munkásoknak, azoknak, akik a villamost állandóan igénybe veszik, sokkal olcsóbb jegyek állanak rendelkezésükre, mint a tizfilléres szakaszjegyek. A munkások ép úgy, mint más nagy városban, 33 százalékos engedménnyel kapnak bérletjegyeket. Abban az esetben, ha föllebbezés adatnék be a köz-

ez az asszony volt, kit ime, nem kaphattam meg. Hogy ezt megértettem, végtelen, boldog nyugalom fogott el: elhatároztam, hogy meghalok s hogy boldogan és elégedetten halok meg, mert szereitem. A folyópartra mentem ki, ott ültem és sirtam. Kezem a fübe markolt és azt gondoltam, hogy olyan sima és édes, mint az ő haja. A folyóvíze a hangjához hasonlóan, olyan lágy és duruzsoló volt, mint az ő bőre. Egy óra múlva lassan vállamra nehezedett egy kéz: ő volt az. Félig fordultam csak meg, tovább sirtam és ő leült mellém. Ott ültünk órákig és tudtuk, hogy nem válhatunk el többé. Mikor aztán magamra maradtam, csöndes és békés volt az este — nevettem, megmosakodtam a folyó vizében. Beszélgettem a fákkal és a fák oly kecsesen nyújtották felém ágait, mint mikor asszonyok csókra nyújtják a kezüket. A szél finom, kék fátyol volt, ami a kezemre és lábamra hengergőzik.

És akkor másodszor láttam meg életemben a napot: két hegy között lefelé kuszott az égen — ragyogó volt, meleg és vonagló, mint a fehér csipkék és rózsaszínű szattyánbőrök kettős tartója mögött egy asszony édes és meleg szíve.

III.

És aztán újból, egy emberéletlen keresztül így volt ez. Megint homály és köd volt hosszú, hosszú éveken át, ragyogó köd néha — olyan nekem most, mintha ti a renaissance-koráról könyvet olvasnátok. Igen, az

egész természetnek értelme volt abban az időben: a fában ember vér keringett és mindent arany színűre festett ami felhevült képzeletünk. Minden annyiban hatott csak rám, amennyiben az én örömet szolgált: csak kemény tárgyak voltak és lágyak — lágyak, mint az asszony öle és kemények, mint a kard.

De egy napon sok-sok év múlva, megtudtam, hogy az asszony elárul. Ti gunyolódzatok felettem, mert öreg vagyok s nyugodtan mondom ezt — nálatok az asszony árulás halált és összeomlást jelent, eldőrdülő pisztolyt, fekete szakadékot: mert nem tudjátok, mit jelent az idő. Azon a napon, este történt, úgy voltam én is: kábultan álltam meg a szobám közepén s vártam, hogy gyilkolni fogok. De nem gyilkoltam, a város-erdőbe mentem és ott töltöttem az éjszakát. Próbáltam magam elé képzelni az asszony arcát, úgy, ahogy éveken át, remegve és elszoruló szívvel lestem ezt az arcot: elképzeltem és vártam, hogy szorul majd ökölből a kezem s hogy fogja el szívemet a féltés ismerős, halálos görcse. Ismét láttam két szemét és száját. De nem történt velem semmi. Fáradtan és lemondóan gondoltam, hogy ez az első pillanat kábulatától van csak így és hogy életem elviselhetetlen pokollá változott, melynek égető parázsát érezni fogom, mihegyt elmúlt az a kábulat s azontúl örökké.

De a kábulat elmúlt és még mindig nem történt semmi. Reggel megéheztem és betér-

tem egy boltba, ahol tejet vettem és kalácsot. S míg ittam, éreztem az ízét: csudálatosan ujjnak és tömörnek, amilyenek hosszú, hosszú éveken át nem éreztem. Ekkor megértettem, hogy hosszú éveken át a szerelem ize keveredett a tej ízébe, míg ittam és megváltoztattam annak az ízét.

Azután kimentem újra az erdőbe és mellre szívtam a levegőt — és nehéz földszagot éreztem, üdítőt és frisset — és megértettem, hogy hosszú, hosszú éveken át a szerelem keverődött a levegőbe és én nem éreztem a levegőt.

Már akkor sejteni kezdtem, mit jelent nekem ez a nap. Megnéztem egy fát — láttam a kérgét és megvártam, hogy bujjanak ki ebből a kéregből a rügyek. Nagyszerűen érdekes és izgató látvány volt — és akkor megértettem, hogy hosszú, hosszú éveken át eltakarta előlem a rügyeket és a friss levelek illatát.

Emberek jöttek-mentek — mindegyiknek arcán egy világ, új és élettel teli — és én hosszú évekig nem láttam egyetlen arcot se.

Kő esett le egy épülő ház pereméről — megálltam s elgondolkodtam, miért kellett leesnie ennek a kőnek. Gondolkodtam és rájöttem és nagyon vidám lettem tőle — ő, itthon vagyok, itthon vagyok megint!

A város, amelyben tíz éve laktam, olyan új, olyan friss volt nekem, mintha tíz év múlva aznap tértem vissza először — ő, otthon voltam abban a városban, amelyet tíz

Olcsóságuk, tartósságuk és szépségük révén országhírűvé vált szegedi BUTOROK
első kézből, nagy választékban csakis az Egyesült Műasztalosok Butorraktárában Szegeden, Tisza-Lajos körút 19. szám alatt kaphatók, esetleg részletfizetésre is.